

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZCJA W KRAKOWIE

NAUKA O MATERIAŁACH

Wykład VII: Kompozyty

JERZY LIS
Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki

Treść wykładu:

1. Wprowadzenie
2. Kompozyty ziarniste
3. Kompozyty włókniste
4. Kompozyty warstwowe
5. Naturalne materiały kombinowane –
materiały biomimetyczne
6. Nanokompozyty

Wykład VII: Kompozyty

Kompozyty - wprowadzenie

Właściwości materiałów wynikające z ich naturalnych właściwości immanentnych są ograniczone i niewystarczające

Każde tworzywo posiada zalety i wady

Konieczne jest świadome łączenie materiałów

w **KOMPOZYTY**

Wykład VII: Kompozyty

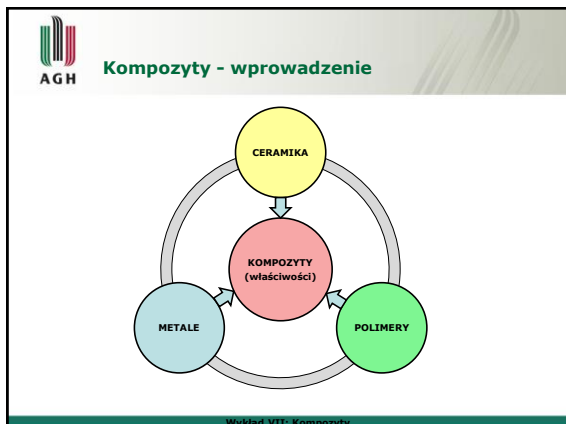

Wykład VII: Kompozyty

Kompozyty (materiały kombinowane) to materiały zbudowane w sposób świadomy z dwu lub więcej tworzyw i posiadające właściwości inne niż poszczególne materiały składowe.

W kompozytach można łączyć różne rodzaje materiałów jak metale, polimery i tworzywa ceramiczne wykorzystując ich specyficzne cechy a także materiały tego samego typu między sobą.

Obecnie większość stosowanych tworzyw ma charakter budowy kompozytów

Wykład VII: Kompozyty

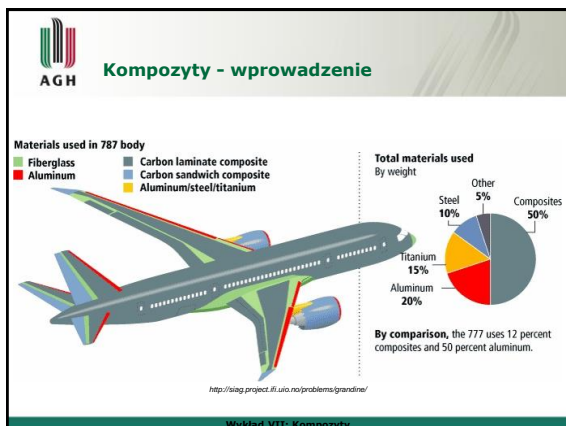

Wykład VII: Kompozyty

 Kompozyty - wprowadzenie

Klasyfikacja kompozytów ze względu na budowę

KOMPOZYTY
ZIARNISTE
(CZĄSTKOWE)

KOMPOZYTY
WŁÓKNISTE

KOMPOZYTY
WARSTWOWE
(LAMINATY)

Wykład VII: Kompozyty

 Kompozyty - wprowadzenie

Właściwości kompozytów są wypadkową właściwości i udziału objętościowego poszczególnych faz składowych:

$$W_{\text{komp}} = f(W_1, V_1; W_2, V_2, \dots, W_n, V_n)$$

W - właściwość,
V - udział objętościowy

Zależności te mogą mieć charakter modelowy lub empiryczny

Przykład

$$W = W_1 V_1 + W_2 V_2 - \text{ tzw. prawo mieszanin}$$

stosuje się np. do gęstości D i in.

$$D = D_1 V_1 + D_2 V_2$$

Wykład VII: Kompozyty

 Kompozyty ziarniste

Kompozyty ziarniste składają się z ciągłej matrycy, w której umieszczone są izolowane elementy drugiej fazy. Cząstki fazy zdyspergowanej modyfikują właściwości matrycy

WC+6%Co

Przykład: węglik spiekane WC-Co otrzymywane drogą metalurgii proszków (spiekania)
Cel: połączenie cech metali i ceramiki

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Kompozyty włókniste**

Kompozyty włókniste - Do matrycy wprowadza się włókna drugiej fazy, przeważnie o wyższej sztywności i wytrzymałości niż matryca

Budowa kompozytów włóknistych

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Kompozyty włókniste**

Przykłady kompozytów włóknistych:

matryca polimerowa (żywice, elastomery)
włókna: głównie szklane, węglowe, Kevlar
 cel: podwyższenie sztywności, wytrzymałości i udarności

Są to najstarsze i najbardziej rozpowszechnione materiały kompozytowe produkowane powszechnie w skali przemysłowej

Phosphate glass fiber/polymer composite cross section.
 (Brauer et al., Journal of Materials Science: Materials in Medicine 12 (2001))

Wykład VII: Kompozyty

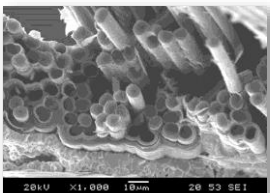

AGH **Kompozyty włókniste**

Przykłady kompozytów włóknistych:

Kompozyty włókniste z osnową ceramiczną
 cel: wzmocnienie wytrzymałości tworzyw

Kompozyty C-C (materiały konstrukcyjne i dla medycyny)

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Kompozyty włókniste**

Przykłady kompozytów włóknistych:

Kompozyty włókniste z osnową ceramiczną
cel: wzmocnienie wytrzymałości tworzyw

Kompozyty beton-włókno celulozowe CFRC (materiały konstrukcyjne dla budownictwa)

Acc V Spot Magn Det WD Exp Core in OPC 150004
100.0kV 3.9 25000 SE 11.6 1 10 µm
Fracture and fatigue of natural fiber-reinforced cementitious composites
H. Savastano Jr. / J. Inst. Cement and Concrete Composites
Vol. 31, Issue 4, April 2009, Pages 236-243

Wykład VII: Kompozyty

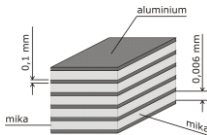

AGH **Laminaty – kompozyty warstwowe**

Fazy wchodzące w skład kompozytu występują w postaci dwóch lub wielu warstw łączonych ze sobą w sposób trwały.

Przykład: kondensator Al- mika

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Laminaty – kompozyty warstwowe**

Fazy wchodzące w skład kompozytu występują w postaci dwu lub wielu warstw łączonych ze sobą w sposób trwały.

Przykład: schemat konstrukcji masztu flagowego lub słupa oświetleniowego

http://alumast.com.pl/UserFiles/File/Kompozyt_schemat.jpg

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Laminaty – kompozyty gradientowe (FGM)**

a) Złazna metalu
 Złazna ceramiczna
 Mikropory

1. Odporność termiczna
 2. Wytrzymałość
 3. Rozkładanie naprężeń

E - moduł Younga
 λ - przewodność cieplna
 α - rozszerzenie cieplne

Schemat mikrostruktury i właściwości materiałów typu FGM

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Laminaty – kompozyty gradientowe (FGM)**

Przykład: materiał gradientowy jako element pancerza ceramicznego

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Laminaty – kompozyty gradientowe (FGM)**

Konstrukcja pancerza ceramicznego

funkcja:	uniwersalny pancerz ceramiczny			
	Moduł Younga E średni	Moduł Younga E wysoki	Moduł Younga E wysoki	Moduł Younga E dowolny
pancerz różnorodny (szkła, włókna ceramiczne)	Twardość H wysoka Odporność na kruche pęknięcie - K _{IC} średnia	Twardość H wysoka Odporność na kruche pęknięcie - K _{IC} średnia	Twardość H dowolna Odporność na kruche pęknięcie - K _{IC} wysoka	Twardość H dowolna Odporność na kruche pęknięcie - K _{IC} wysoka
osłabianie działania pocisku	Al ₂ O ₃	SiC, Al ₂ O ₃ , B ₄ C, TiB ₂	Ti, SiC, kompozyty ceramiczne na bazie Si, Al	lekki metal lub polimer wysoce sztywne
odchylenie toru i zaprzecenie strzału pocisku				
fragmentacja "rozbielenie" pocisku				
poparciu na wstępie i rozprzestrzenienie pocisku				

Wykład VII: Kompozyty

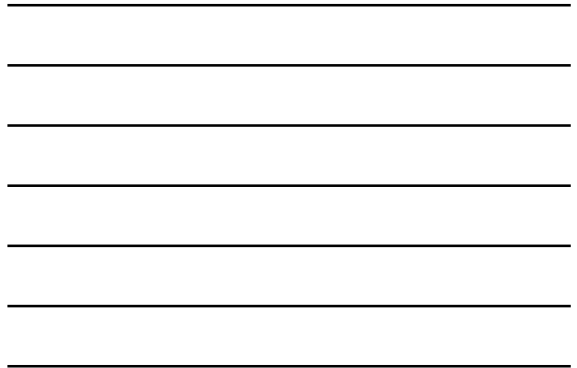

AGH **Laminaty – kompozyty gradientowe (FGM)**

Przykład materiału gradientowego W/Cu

Performance of W/Cu FGM based plasma facing components under high heat load test. Journal of Nuclear Materials; Zhang Jian Zhou et al., Volumes 383-385, 15 June 2007, Pages 1309-1314

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Naturalne materiały kombinowane – materiały biomimetyczne**

Kompozyt naturalny - drewno

Wykład VII: Kompozyty

AGH **Materiały biomimetyczne**

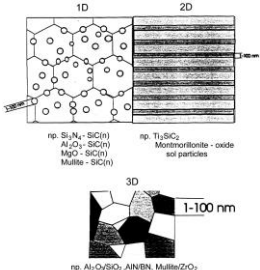
Materiały biomimetyczne - tworzywa kompozytowe naśladujące budowę materiały naturalne ((gr. bios - życie i mimesis – naśladować)

Wykład VII: Kompozyty

 Nanokompozyty

Kompozyty w skali nano

1D

2D

3D

np. $\text{Si}_3\text{N}_4\text{-SiC}(n)$
 $\text{Al}_2\text{O}_3\text{-SiC}(n)$
 $\text{MgO-SiC}(n)$
 Mullite-SiC(n)

np. Ti_2SiC_2
 Montmorillonite-oxide
 soil particles

np. $\text{Al}_2\text{O}_3/\text{SiC}_2$, AlN/BN, Mullite/ZrO₂
 (sol-gel derived)

Wykład VII: Kompozyty

 **AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICZA W KRAKOWIE**

NAUKA O MATERIAŁACH

**Dziękuję.
Do zobaczenia
za tydzień.**

JERZY LIS
Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki
